

Zdravstveno zakonodavstvo

Pravnici za demokratiju

prof. dr Miodrag Savović
dr Dragan Prlja
Danica Stepić

ZDRAVSTVENO ZAKONODAVSTVO

Beograd
2006

PREDGOVOR

Postoji više razloga zbog kojih materija zaštite zdravlja i zaštite životne sredine nije do sada kod nas obrađena na jedan integralni i pregledan način koji omogućava opšti uvid u ovu problematiku. Razlog tome je što je u okviru SFRJ ova oblast bila regulisana na nivou savezne države, pa je samim tim ova regulativa na republičkom nivou bila ograničena. Osim toga, tadašnja je Federacija prvenstveno putem Saveznog sekretarijata za zdravlje i socijalnu politiku vodila glavnu reč u uređivanju ovih odnosa.

Nakon raspada SFRJ, u okviru Savezne Republike Jugoslavije, donose se savezni propisi iz oblasti zdravlja i zaštite životne sredine, mada i dve federalne jedinice donose i pojedine republičke propise iz ove oblasti. I najzad, posle stvaranja državne zajednice Srbija i Crna Gora (2003), države članice u okviru svojih kompetencija donose sopstvene zakone i druge propise iz ove oblasti i na taj način sve više zaokružuju sopstveni sistem zaštite zdravlja i životne sredine. Taj proces se sve više intenzivira, da bi u 2005. godini u Srbiji kulminirao donošenjem više sistemskih zakona iz ove oblasti.

Upravo ta, do kraja nerazgraničena nadležnost između bivšeg saveznog i sadašnjeg republičkog zakonodavstva (jer se određeni savezni zakoni do donošenja republičkih primenjuju kao republički), zatim potreba da se predoči jedan savremeni koncept zdravstvenog zakonodavstva, nastojanje da se pruži uvid u najznacajnije norme međunarodnog prava iz ove oblasti, kao i praktična korist za korisnike zdravstvenih usluga i zdravstvene radnike, predstavljali su osnovni izazov i motiv za za izradu ove publikacije.

Odeljak I (*Normativni okviri regulisanja materije iz oblasti zdravstvene zaštite*) koji obrađuje pitanje značaja zaštite zdravlja ljudi i zaštite životne sredine kao veoma važnih segmenata društvenog života, uslovio je uređenje ovih oblasti nizom pravnih propisa. To nastojanje društva da uredi ovu materiju ispoljava se u normativnom smislu i u najvišem pravnom aktu - ustavu. Iako su te ustavne odredbe, više deklarativnog karaktera, ipak su značajne, jer ukazuju na nivo i obim brige društva za zaštitu zdravlja ljudi i zaštitu njihove prirodne sredine. U tom smislu, u prvoj glavi ovog Odeljka (Ustavne odredbe u oblasti zdravlja i zaštite životne sredine) ukazano je na odredbe Ustavne povelje državne zajednice SCG, posebno Povelje o ljudskim i manjinskim pravima i građanskim slobodama, kao njenog sastavnog dela, koja, između ostalog, tretira i pitanja koja se odnose na zaštitu zdravlja ljudi i zaštitu životne sredine. Druga glava ovog Odeljaka (Nadležnost republike u oblasti zdravlja i zaštite životne sredine) posvećena je nadležnostima Republike Srbije u oblasti zaštite zdravlja i zaštiti životne sredine. U trećoj glavi (*Nadležnost autonomne pokrajine u oblasti zdravlja i zaštite životne sredine*) analiziraju se nadležnosti ovog oblika teritorijalnog organizovanja u skladu sa konceptom autonomija inaugurisanim Ustavom Republike Srbije iz 1990. godine, ali i izmenjenom ulogom i nadležnostima autonomne pokrajine Vojvodine, posebno u svetlu *Zakona o utvrđivanju određenih nadležnosti autonomne pokrajine* (tzv. *omnibus zakona*). S obzirom na status Kosova i Metohije, određena pažnja posvećena je i analizi posebnog položaja ove teritorijalne autonomije. Četvrta glava ovog odeljka (*Nadležnost jedinica lokalne samouprave u oblasti zdravlja i zaštite životne sredine*) posvećena je ulozi i funkcijama jedinica lokalne samouprave u ovim

oblastima, jer osim Republike i autonomne pokrajine, značajne nadležnosti u oblasti zdravlja i zaštite životne sredine imaju i jedinice lokalne samouprave. Najveći broj poslova koje vrše lokalni organi vlasti spada u domen *poverenih poslova*, ali nije zanemarljiv ni broj *izvornih* ovlašćenja sa tendencijom da se broj i obim ovih ovlašćenja širi i raste.

Odeljak II obuhvata: *Sistem zdravstvene zaštite u Republici Srbiji*. Tu se daje analiza najznačajnijih zakona iz ove oblasti koji daju pečat i karakter sistemu zdravstvene zaštite u Republici Srbiji. Prva glava ovog Odeljka odnosi se na opšte propise o zdravstvenoj zaštiti, odnosno na propise koji uređuju zdravstvenu zaštitu i sistem zdravstva u Republici. U drugoj glavi analiziraju se prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja zaposlenih i drugih građana, organizacija i finansiranje obaveznog zdravstvenog osiguranja, dobrovoljno zdravstveno osiguranje, kao i druga pitanja od značaja za sistem zdravstvenog osiguranja. U trećoj glavi obrađuju se pitanja u vezi sa osnivanjem, rad i funkcionisanje komora zdravstvenih radnika koji su regulisana posebnim zakonom koji je donet krajem 2005. godine (*Zakon o komorama zdravstvenih radnika*). Četvrta glava posvećena je Crvenom krstu Srbije, kao humanitarnoj, nezavisnoj, neprofitabilnoj i dobrovoljnoj organizaciji koja je osnovana za teritoriju Republike Srbije i koja predstavlja sastavni deo Društva Crvenog krsta Srbije i Crne Gore, i šire, Međunarodnog Crvenog krsta i Crvenog polumeseca. Peta glava ovog odeljka odnosi se na sanitarni nadzor u okviru koga se analiziraju pitanja poslova sanitarnog nadzora, načina i postupka vršenja sanitarnog nadzora, oblasti i objekti koji podležu sanitarnom nadzoru i sanitarni uslovi koje ti objekti moraju ispunjavati, kao i ovlašćenja, prava i dužnosti sanitarnih inspektora u postupku sanitarnog nadzora. U šestoj glavi obrađuje pitanja zaštite stanovništva od zaraznih bolesti kao što su, zaštita stanovništva od zaraznih bolesti, određivanje zaraznih bolesti koje ugrožavaju zdravlje stanovništva (spisak zaraznih bolesti), mere zaštite stanovništva od tih bolesti, način njihovog sprovođenja i obezbeđivanje sredstava za njihovo sprovođenje, vršenje nadzora nad izvršenjem propisa o zaštiti stanovništva od zaraznih bolesti, kao i druga pitanja od značaja za zaštitu stanovništva od zaraznih bolesti. Sedma glava analizira *Zakon o lekovima i medicinskim sredstvima* kojim se uređuju uslovi za proizvodnju, promet i ispitivanje lekova i medicinskih sredstava koji se upotrebljavaju u humanoj i veterinarskoj medicini, uslovi i postupak za izdavanje dozvola za stavljanje u promet lekova i medicinskih sredstava, uslovi i način osnivanja Agencije za lekove i medicinska sredstva Srbije, uslovi vršenja nadzora u ovim oblastima i dr. Osmo glava posvećena je propisima o opojnim drogama i u okviru nje obrađuju se pitanja vezana za proizvodnju i promet opojnih droga, vođenje evidencije o proizvodnji i prometu opojnih droga, vršenje nadzora nad sprovođenjem propisa i dr. Predmet devete glave je materija koja se odnosi na zdravstvenu ispravnost životnih namirnica i predmeta opšte upotrebe, kao i zdravstveni nadzor nad životnim namirnicama i predmetima opšte upotrebe. Deseta glava obrađuje materiju zaštite na radu, koja iako se ne odnosi samo na oblast zdravlja i zaštite životne sredine, već šire, jer obuhvata mere i sredstva koja su neophodna za ostvarivanje bezbednih uslova rada uopšte. Glava jedanaesta posvećena je odgovornosti za ugrožavanje zdravlja ljudi i životne sredine, s osvrtom na krivičnu odgovornost koja je predviđena *Krivičnim zakonikom Srbije*. Osim krivične odgovornosti predviđene *Krivičnim zakonikom*, ova odgovornost propisana je i pojedinim zakonima koji u svojim kaznenim odredbama propisuju pojedina krivična dela iz ove oblasti. Tu je i analiza drugih vrsta odgovornosti, kao što su prekršajna odgovornost, odgovornost za naknadu štete, za priredne prestupe, itd.

Odeljak III odnosi se na propise o zaštiti životne sredine. Primena propisa pojedinih zemalja ne omogućava zaštitu životne sredine samo u toj zemlji, već predstavlja deo evropske ili globalne zaštite životne sredine, što je bitan uslov za postizanje ciljeva koji se ovom zaštitom žele postići. U tom cilju i naša zemlja donela je niz propisa kojima se preduzimaju određene mere koje su u funkciji zaštite čovekove okoline. Predmet analize prve glave ovog odeljka je Zakon o zaštiti životne sredine (2004) kojim se uređuje integralni sistem zaštite životne sredine. Druga glava bavi se Zakonom o strateškoj proceni uticaja na životnu sredinu (2004), kojim se uređuju uslovi, način i postupak vršenja procene uticaja određenih planova i programa na životnu sredinu (tzv. strateška procena). Treća glava posvećena je problematici procene uticaja na životnu sredinu. Predmet analize glave četvrtre je Zakon o integrisanom sprečavanju i kontroli zagađivanja životne sredine. Peta glava bavi se analizom Zakona o vodama. Šesta glava bavi se propisima iz oblasti zaštite od jonizujućih zračenja. Sedma glava ovog odeljka odnosi se na propise u oblasti opasnih i otrovnih materija.

Odeljak IV obrađuje tematiku međunarodnih propisa iz oblasti zaštite zdravlja i zaštite životne sredine. U prvoj glavi odrađuju se normativni okviri zaštite zdravlja i zaštiti životne sredine na međunarodnom planu. Oni se, pre svega manifestuju putem propisa Ujedinjenih nacija, njenih specijalizovanih organizacija, kao i kroz odredbe drugih međunarodnih organizacija. Zatim kroz mnogobrojne međunarodne ugovore, te druge izvore međunarodnog prava (običaje, opšta načela, itd.). S obzirom na mnoštvo izvora međunarodnog prava u ovoj oblasti, načinjen je izbor najznačajnijih organizacija, konvencija, sporazuma, i pojedinih dokumentima koja daju jednu opštu sliku uređenja oblasti zaštite zdravlja ljudi i zaštite životne sredine na globalnom planu. Druga glava ovog odeljka posvećena je Svetskoj zdravstvenoj organizaciji, njenom osnivanju, načelima na kojima počiva, ciljevima, funkcijama, članstvu, organima, finansiranju, izveštajima koje podnosi državama, vezama sa drugim organizacijama, proceduralnim pitanjima i dr. U trećoj glavi obrađuje se druga značajna međunarodna organizacija, tj. Međunarodni pokret crvenog krsta i crvenog polumeseca, u okviru koje se razmatraju pitanja koja se odnose na osnivanje ove organizacije, načela na kojima počiva, organizaciju, sastavne delove Pokreta, organe, kao i druga pitanja od značaja za ovu humanitarnu organizaciju. Četvrta glava posvećena je problematici nuklearne opasnosti koja pretili od posledica koje može izazvati nuklearno oružje i najznačajnijim konvencijama i ugovorima o nuklearnom oružju i bezbednosti. Peta glava posvećena je konvencijama iz oblasti humanitarnog prava, s obzirom da je zdravlje velikog broja ljudi ugroženo u slučaju oružanih sukoba. Posebna pažnja posvećena je propisima koji na međunarodnom planu regulišu zaštitu najugroženijih kategorija bolesnika ranjenika, brodolomnika, ratnih zarobljenika i civila (Konvencija o poboljšanju sudbine ranjenika i bolesnika u oružanim sukobima u ratu, Konvencija o poboljšanju sudbine ranjenika, bolesnika i brodolomnika oružanih snaga na moru, Konvencija o postupanju sa ratnim zarobljenicima, Konvencija o zaštiti građanskih lica, tj. civilnih lica za vreme rata).

Nakon detaljnog upoznavanja sa analizama i stavovima iznetim u ovoj veoma stručnoj monografiji, može se konstatovati da su autori uložili veliki trud i da je u punoj meri obuhvaćena problematika zdravstvenog zakonodavstva. Poseban značaj ovoj knjizi daje činjenica što se tretira pitanje zdravstvenog zakonodavstva sa stanovišta najnovije pravne regulative na nivou zakonodavstva Srbije i međunarodnih pravnih dokumenata. Sve navedeno čini rad veoma aktuelnim u ovoj oblasti, naročito kad se uzmu u obzir promenjene državne i pravne okolnosti i izmena pravne regulative. U tom smislu, knjiga

Zdravstveno zakonodavstvo

---

prof.dr Miodraga Savovića i koautora "Zdravstveno zakonodavstvo" u svakom pogledu zaslužuje pozitivnu recenziju, jer je praktično prvi stručni rad iz ove oblasti koji predstavlja vredan doprinos pravnom izučavanju konkretne problematike u duhu novog vremena i novih propisa.

Beograd, januar 2006.

Prof. dr Stevan Lilić
Redovni profesor
Pravnog fakulteta u Beogradu

SADRŽAJ

ODELJAK I: NORMATIVNI OKVIRI REGULISANJA MATERIJE IZ OBLASTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE.....	17
GLAVA PRVA: USTAVNE ODREDBE U OBLASTI ZDRAVLJA I ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE.....	19
1. OSNOVNE ODREDBE.....	19
2. USTAVNA POVELJA DRŽAVNE ZAJEDNICE SRBIJA I CRNA GORA.....	20
3. USTAV REPUBLIKE SRBIJE.....	21
GLAVA DRUGA: NADLEŽNOST REPUBLIKE U OBLASTI ZDRAVLJA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE.....	23
1. NADLEŽNOSTI KOJE PROIZLAZE IZ USTAVNE POVELJE.....	23
2. NADLEŽNOST NARODNE SKUPŠTINE REPUBLIKE SRBIJE.....	26
3. NADLEŽNOST VLADE REPUBLIKE SRBIJE.....	27
4. NADLEŽNOST MINISTARSTAVA.....	28
GLAVA TREĆA: NADLEŽNOST AUTONOMNE POKRAJINE U OBLASTI ZDRAVLJA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE.....	31
1. OPŠTE ODREDBE.....	31
2. NADLEŽNOST POKRAJINSKIH ORGANA UPRAVE.....	37
3. ODNOS ORGANA TERITORIJALNE AUTONOMIJE PREMA REPUBLIČKIM ORGANIMA.....	43
4. KOSOVO I METOHIJA.....	45
GLAVA ČETVRTA: NADLEŽNOST JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE U OBLASTI ZDRAVLJA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE.....	49
1. OPŠTE ODREDBE.....	49
2. NADLEŽNOST JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE.....	50
3. NADLEŽNOST ORGANA OPŠTINE.....	52
4. NADLEŽNOST OPŠTINSKIH ORGANA U SFERI ZDRAVSTVA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE.....	55
5. ODNOSI ORGANA REPUBLIKE, TERITORIJALNE AUTONOMIJE I ORGANA JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE.....	55
ODELJAK II: SISTEM ZDRAVSTVENE ZAŠTITE.....	59
UVODNE NAPOMENE.....	61
GLAVA PRVA: OPŠTI PROPISI O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI.....	63
1. ZAKONSKI OKVIR.....	63
2. OSNOVNE ODREDBE.....	63
3. DRUŠTVENA BRIGA ZA ZDRAVLJE STANOVNIŠTVA.....	65
4. OSTVARIVANJE OPŠTEG INTERESA U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI.....	69
5. NAČELA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE.....	70
6. LJUDSKA PRAVA I VREDNOSTI U ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI I PRAVA PACIJENATA.....	71
7. DUŽNOSTI PACIJENATA.....	76
8. OBAVEZNO UPUĆIVANJE U PSIHIJATRIJSKU USTANOVU.....	76
9. ZDRAVSTVENA SLUŽBA.....	77

Zdravstveno zakonodavstvo

10. DELATNOST I ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENIH USTANOVA.....	87
11. ORGANI ZDRAVSTVENE USTANOVE I STRUČNI ORGANI ZDRAVSTVENE USTANOVE	101
12. STRUČNA TELA NA NIVOU REPUBLIKE	106
13. STICANJE SREDSTAVA ZA RAD ZDRAVSTVENIH USTANOVA I PRIVATNE PRAKSE	109
14. ZDRAVSTVENI RADNICI I ZDRAVSTVENI SARADNICI	110
15. KVALITET ZDRAVSTVENE ZAŠTITE, PROVERA KVALITETA STRUČNOG RADA I AKREDITACIJA	119
16. UTVRĐIVANJE VREMENA I UZROKA SMRTI I OBDUKCIJA UMRLIH LICA	122
17. UZIMANJE, PRESADIVANJE ORGANA I DELOVA LIUDSKOG TELA.....	124
18. PREUZIMANJE TELA UMRLIH LICA RADI IZVOĐENJA PRAKTIČNE NASTAVE	126
19. TRADICIONALNA MEDICINA.....	126
20. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA STRANACA.....	127
21. NADZOR NAD RADOM ZDRAVSTVENIH USTANOVA I PRIVATNE PRAKSE	128
22. OSTALE ODREDBE.....	132
GLAVA DRUGA: ZAKON O ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU	135
1. ZAKONSKI OKVIR.....	135
2. OSNOVNE ODREDBE.....	135
3. OBAVEZNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	136
4. ORGANIZACIJA ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA	201
5. NADZOR NAD RADOM REPUBLIČKOG ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE.....	208
6. DOBROVOLJNO ZDRAVSTVENO OSIGURANJE	209
7. NADZOR NAD SPROVOĐENJEM ZAKONA.....	209
8. OSTALE ODREDBE.....	209
GLAVA TREĆA: ZAKON O KOMORAMA ZDRAVSTVENIH RADNIKA	211
1. ZAKONSKI OKVIR.....	211
2. OPŠTE ODREDBE.....	211
3. VRSTE KOMORA ZDRAVSTVENIH RADNIKA	211
4. ČLANSTVO U KOMORI	212
5. POSLOVI KOMORE	213
6. ORGANIZACIJA I RAD KOMORE	215
7. SREDSTVA ZA OSNIVANJE I RAD KOMORE.....	219
8. JAVNOST RADA KOMORE	219
9. POSREDOVANJE U SPOROVIMA I DISCIPLINSKI POSTUPAK.....	220
10. STRUČNA SLUŽBA KOMORE	222
11. NADZOR NAD RADOM KOMORE	222
GLAVA ČETVRTA: ZAKON O CRVENOM KRSTU SRBIJE	223
1. ZAKONSKI OKVIR.....	223
2. OSNOVNE ODREDBE.....	223
3. NADZOR.....	228

4. OSTALE ODREDBE.....	228
GLAVA PETA: PROPISI O SANITARNOM NADZORU	229
1. ZAKONSKI OKVIRI	229
2. OSNOVNE ODREDBE.....	229
3. SANITARNI NADZOR	230
4. OVLAŠĆENJA, PRAVA I DUŽNOSTI SANITARNOG INSPEKTORA.....	232
GLAVA ŠESTA: PROPISI O ZAŠTITI STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI	237
1. ZAKONSKI OKVIR.....	237
2. OSNOVNE ODREDBE.....	237
3. MERE ZA ZAŠTITU STANOVNIŠTVA OD ZARAZNIH BOLESTI I NAČIN NJIHOVOG SPROVOĐENJA	241
4. OSTALE ODREDBE.....	253
5. INSPEKCIJSKI NADZOR	254
GLAVA SEDMA: PROPISI O LEKOVIMA	257
1. ZAKONSKI OKVIR.....	257
2. OSNOVNE ODREDBE	257
3. LEKOVI.....	258
4. MEDICINSKA SREDSTVA.....	275
5. AGENCIJA ZA LEKOVE I MEDICINSKA SREDSTVA SRBIJE	284
6. NADZOR.....	288
GLAVA OSMIA: PROPISI O OPOJNIM DROGAMA	289
1. ZAKONSKI OKVIR.....	289
2. OSNOVNE ODREDBE.....	289
3. USLOVI ZA PROIZVODNJU I PROMET OPOJNIH DROGA.....	290
4. EVIDENCIJE O PROIZVODNJI I PROMETU OPOJNIH DROGA.....	292
5. NADZOR.....	292
GLAVA DEVETA: PROPISI O ZDRAVSTVENOJ ISPRAVNOSTI ŽIVOTNIH NAMIRNICA I PREDMETA OPŠTE UPOTREBE I O ZDRAVSTVENOM NADZORU NAD ŽIVOTNIM NAMIRNICAMA I PREDMETIMA OPŠTE UPOTREBE	295
1. ZAKONSKI OKVIR.....	295
2. OPŠTE ODREDBE.....	296
3. OSNOVNE ODREDBE.....	296
4. ZDRAVSTVENA ISPRAVNOST NAMIRNICA I PREDMETA OPŠTE UPOTREBE.....	297
5. ZDRAVSTVENI NADZOR NAD NAMIRNICAMA I PREDMETIMA OPŠTE UPOTREBE KOJI SE PROIZVODE I STAVLJAJU U PROMET NA DOMAĆEM TRŽIŠTU	300
6. ZDRAVSTVENI NADZOR NAD NAMIRNICAMA I PREDMETIMA OPŠTE UPOTREBE KOJI SE UVOZE	307
7. PRAVA I DUŽNOSTI SAVEZNOG ORGANA UPRAVE	309
8. NAKNADA ŠTETE.....	310
9. OVLAŠĆENJA ZA DONOŠENJE PROPISA ZA IZVRŠENJE ZAKONA.....	310
GLAVA DESETA: PROPISI O ZAŠTITI NA RADU	311

Zdravstveno zakonodavstvo

1. <i>NORMATIVNI OKVIR</i>	311
2. <i>OSNOVNE ODREDBE</i>	313
3. <i>OBEZBEĐIVANJE ZAŠTITE NA RADU</i>	315
4. <i>PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI U OBEZBEĐENJU I SPROVOĐENJU ZAŠTITE NA RADU</i>	323
5. <i>NADZOR</i>	326
6. <i>OSTALE ODREDBE</i>	328
GLAVA JEDANAESTA: ODGOVORNOST ZA UGROŽAVANJE ZDRAVLJA LJUDI I ŽIVOTNE SREDINE.....	329
1. <i>UVODNA RAZMATRANJA</i>	329
2. <i>KRIVIČNA ODGOVORNOST ZA DELA IZ OBLASTI ZAŠTITE ZDRAVLJA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE</i>	330
3. <i>OSTALE VRSTE ODGOVORNOSTI</i>	339
ODELJAK III: PROPISI O ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE	34
1. <i>UVODNO RAZMATRANJE</i>	351
GLAVA PRVA: ZAKON O ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE.....	353
1. <i>ZAKONSKI OKVIR</i>	353
2. <i>OSNOVNE ODREDBE</i>	353
3. <i>UPRAVLJANJE PRIRODNIM VREDNOSTIMA</i>	358
4. <i>ZAŠTITA PRIRODNIH VREDNOSTI</i>	361
5. <i>MERE I USLOVI ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE</i>	364
6. <i>PRAĆENJE STANJA ŽIVOTNE SREDINE</i>	375
7. <i>INFORMISANJE I UČEŠĆE JAVNOSTI</i>	377
8. <i>EKONOMSKI INSTRUMENTI</i>	379
9. <i>ODGOVORNOST ZA ZAGAĐIVANJE ŽIVOTNE SREDINE</i>	383
10. <i>NADZOR</i>	385
GLAVA DRUGA: ZAKON O STRATEŠKOJ PROCENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU.....	389
1. <i>ZAKONSKI OKVIR</i>	389
2. <i>OSNOVNE ODREDBE</i>	389
3. <i>POSTUPAK STRATEŠKE PROCENE</i>	391
4. <i>OSTALE ODREDBE</i>	396
GLAVA TREĆA: ZAKON O PROCENI UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU.....	399
1. <i>ZAKONSKI OKVIR</i>	399
2. <i>OSNOVNE ODREDBE</i>	399
3. <i>POSTUPAK PROCENE UTICAJA</i>	401
4. <i>NADZOR</i>	408
5. <i>OSTALE ODREDBE</i>	409
GLAVA ČETVRTA: ZAKON O INTEGRISANOM SPREČAVANJU I KONTROLI ZAGAĐIVANJA ŽIVOTNE SREDINE.....	411
1. <i>ZAKONSKI OKVIR</i>	411
2. <i>OSNOVNE ODREDBE</i>	411
3. <i>INTEGRISANA DOZVOLA</i>	413

4. <i>POSTUPAK IZDAVANJA DOZVOLE</i>	415
5. <i>NADZOR</i>	422
6. <i>OSTALE ODREDBE</i>	423
GLAVA PETA: PROPISI O VODAMA	425
1. <i>ZAKONSKI OKVIR</i>	425
2. <i>OPŠTE ODREDBE</i>	426
3. <i>VODNA PODRUČJA</i>	427
4. <i>VODNI REŽIM</i>	428
5. <i>VODOPRIVREDNA DELATNOST</i>	432
6. <i>OGRANIČENJE PRAVA SOPSTVENIKA, ODNOSNO KORISNIKA</i>	438
7. <i>JAVNO VODOPRIVREDNO PREDUZEĆE</i>	440
8. <i>VODNA ZADRUGA</i>	444
9. <i>FINANSIRANJE VODOPRIVREDNE DELATNOSTI</i>	444
10. <i>UPRAVNI NADZOR</i>	446
GLAVA ŠESTA: PROPISI IZ OBLASTI ZAŠTITE OD JONIZUJUĆEG ZRAČENJA	449
1. <i>ZAKONSKI OKVIR</i>	449
2. <i>OPŠTE ODREDBE</i>	450
3. <i>OSNOVNE ODREDBE</i>	450
4. <i>MERE ZAŠTITE OD JONIZUJUĆIH ZRAČENJA</i>	451
5. <i>MERE NUKLEARNE SIGURNOSTI</i>	455
6. <i>ODGOVORNOST ZA NUKLEARNE ŠTETE</i>	457
7. <i>NADZOR I OVLAŠĆENJA</i>	457
8. <i>OSTALE ODREDBE</i>	458
GLAVA SEDMA: PROPISI O OPASNIM MATERIJAMA	459
1. <i>ZAKONSKI OKVIR</i>	459
2. <i>OSNOVNE ODREDBE</i>	460
3. <i>RAZVRSTAVANJE I ISPITIVANJE OTROVA</i>	461
4. <i>PROIZVODNJA I PROMET OTROVA</i>	463
5. <i>NADZOR</i>	467
6. <i>OSTALE ODREDBE</i>	468
ODELJAK IV: MEĐUNARODNI PROPISI IZ OBLASTI ZAŠTITE ZDRAVLJA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	469
GLAVA PRVA: OSNOVNE ODREDBE I IZVORI MEĐUNARODNOG PRAVA IZ OBLASTI ZAŠTITE ZDRAVLJA I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	471
1. <i>OPŠTE ODREDBE</i>	471
2. <i>SFERE EVROPSKOG UJEDINJENJA</i>	472
3. <i>NORMATIVNI OKVIRI ZAJEDNIŠTVA</i>	476
GLAVA DRUGA: SVETSKA ZDRAVSTVENA ORGANIZACIJA	481
1. <i>OSNIVANJE</i>	481
2. <i>NAČELA</i>	481
3. <i>CILJ SVETSKE ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE</i>	482
4. <i>FUNKCIJE SVETSKE ZDRAVSTVENE ORGANIZACIJE</i>	482
5. <i>ČLANSTVO</i>	483

6. <i>ORGANI</i>	483
7. <i>REGIONALNO UREĐENJE</i>	487
8. <i>BUDŽET I TROŠKOVI</i>	487
9. <i>GLASANJE</i>	488
10. <i>IZVEŠTAJI KOJE PODNOSE DRŽAVE</i>	488
11. <i>PRAVNA SPOSOBNOST, PRIVILEGIJE I IMUNITETI</i>	488
12. <i>VEZE SA DRUGIM ORGANIZACIJAMA</i>	488
13. <i>AMANDMANI</i>	489
14. <i>TUMAČENJE</i>	489
15. <i>STUPANJE NA SNAGU</i>	489
GLAVA TREĆA: MEĐUNARODNI POKRET CRVENOG KRSTA I CRVENOG POLUMESECA	491
1. <i>OSNIVANJE</i>	491
2. <i>NAČELA</i>	491
3. <i>OPŠTE ODREDBE</i>	492
4. <i>SASTAVNI DELOVI POKRETA</i>	493
5. <i>STATUTARNA TELA</i>	496
6. <i>OSTALE ODREDBE</i>	500
GLAVA ČETVRTA: KONVENCIJE I UGOVORI O NUKLEARNOM ORUŽJU I BEZBEDNOSTI	501
1. <i>OPŠTE ODREDBE</i>	501
2. <i>KONVENCIJA O NUKLEARNOJ BEZBEDNOSTI</i>	501
3. <i>KONVENCIJA O FIZIČKOJ ZAŠTITI NUKLEARNOG MATERIJALA</i>	502
4. <i>KONVENCIJA O RANOM OBAVEŠTAVANJU O NUKLEARNIM NESREĆAMA</i>	504
5. <i>KONVENCIJA O PRUŽANJU POMOĆI U SLUČAJU NUKLEARNIH NESREĆA ILI RADIOLOŠKE OPASNOSTI</i>	504
6. <i>ZAJEDNIČKA KONVENCIJA O BEZBEDNOSTI RUKOVANJA UTROŠENIM GORIVOM I RADIOAKTIVNIM OTPACIMA</i>	505
7. <i>BEČKA KONVENCIJA O GRAĐANSKOJ ODGOVORNOSTI ZA NUKLEARNE ŠTETE</i>	506
8. <i>UGOVORI</i>	507
GLAVA PETA: KONVENCIJE IZ OBLASTI HUMANITARNOG PRAVA	511
1. <i>UVODNI DEO</i>	511
2. <i>OPŠTE ODREDBE</i>	513
3. <i>RANJENICI, BOLESNICI I BRODOLOMNICI</i>	515
4. <i>SANITETSKE JEDINICE I USTANOVE I BOLNIČKI BRODOVI</i>	517
5. <i>OSOBLJE</i>	518
6. <i>ZGRADE I MATERIJAL</i>	519
7. <i>SANITETSKI TRANSPORTI</i>	520
8. <i>ZNAK RASPOZNAVANJA</i>	520
9. <i>IZVRŠENJE KONVENCIJA</i>	522
10. <i>SUZBIJANJE ZLOUPOTREBA I POVREDA ODREDBI KONVENCIJA</i>	522

<i>11. DOPUNSKI PROTOKOL UZ ŽENEVSKE KONVENCIJE OD 12. AVGUSTA 1949. GODINE O ZAŠTITI ŽRTAVA MEĐUNARODNIH ORUŽANIH SUKOBA (PROTOKOL I, 8. JUN 1977. GODINE)</i>	523
<i>12. DOPUNSKI PROTOKOL II UZ ŽENEVSKE KONVENCIJE OD 12. AVGUSTA 1949. GODINE O ZAŠTITI ŽRTAVA NEMEĐUNARODNIH ORUŽANIH SUKOBA (PROTOKOL II, 8. JUN 1977. GODINE)</i>	525
GLAVA ŠESTA: KONVENCIJE O ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE	527
<i>1. OPŠTE ODREDBE</i>	527
<i>2. BEČKA KONVENCIJA O ZAŠTITI OZONSKOG OMOTAČA</i>	528
<i>3. KONVENCIJA O PREKOGRANIČNOM ZAGAĐIVANJU VAZDUHA NA VELIKIM UDALJENOSTIMA</i>	530
<i>4. OKVIRNA KONVENCIJA UJEDINJENIH NACIJA O PROMENI KLIME</i>	531
<i>5. KONVENCIJA O BIOLOŠKOJ RAZNOVRSNOSTI</i>	532
<i>6. KONVENCIJA O MEĐUNARODNOM PROMETU UGROŽENIH VRSTA DIVLJE FAUNE I FLORE</i>	534
<i>7. BAZELSKA KONVENCIJA O KONTROLI PREKOGRANIČNOG KRETANJA OPASNIH OTPADA I NJIHOVOM ODLAGANJU</i>	535
<i>8. KONVENCIJA O ZAŠTITI ŽIVOTNE SREDINE IZ 1996. GODINE</i>	536
B E L E Š K E	539
LITERATURA:	543